

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/38/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723202472
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:6723202472.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Nemravovej a členov senátu JUDr. Róberta Bebčáka a JUDr. Miroslavy Korbašovej, v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, štátna občianka SR, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa rodičov – matky: C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXXX/XX, E., štátna občianka SR, zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Martina Slosiariková, s. r. o., so sídlom Topoľová 33, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 54 830 591 a otca: F. G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXXX/XX, XXX XX I., štátny občan SR, o návrhu navrhovateľky – starej matky maloletej G. J. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XXX/XX, XXX XX L., štátna občianka SR, zastúpená JUDr. Katarínou Kollárovou, advokátkou, so sídlom Tehelná 189, 960 01 Zvolen, IČO: 42 395 585, na úpravu styku starej matky s maloletým dieťaťom, o odvolaní navrhovateľky – starej matky proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 10P/155/2023-237 zo dňa 15.11.2023, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 10P/155/2023-237 zo dňa 15.11.2023 potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej aj len „okresný súd“) rozhodol tak, že „I. Stará matka maloletej G. J. B., nar. XX.XX.XXXX je oprávnená sa s maloletou A. B., nar. XX.XX.XXXX stykať v nasledovnom rozsahu: - každý páry kalendárny týždeň v stredu od 16.00 hod. do 18.00 hod. a v piatok od 16.00 hod. do 18.00 hod., - každý nepáry kalendárny týždeň v sobotu od 08.45 hod. do 11.45 hod. a v nedeľu od 08.45 hod. do 11.45 hod., - počas vianočných sviatkov roku 2023 25.12. v čase od 15.30 hod. do 18.30 hod., a to všetko bez prítomnosti matky maloletej, s tým, že stará matka maloletej prevezme a po ukončení styku odovzdá v mieste bydliska matky maloletej. II. Matka maloletej C. B., nar. XX.XX.XXXX je povinná maloletú na styk so starou matkou včas a riadne pripraviť a starej matke styk s maloletou umožniť., III. V prevyšujúcej časti sa návrh zamietá. IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd uviedol, že uznesením zo dňa 28.06.2023 č.k. 10P/155/2023-22, ktoré nadobudlo vykonateľnosť 19.07.2023, upravil styk starej matky s maloletou A.. Krajský súd v Žiline uznesením zo dňa 05.09.2023 sp.zn. 14CoP/32/2023 prvostupňové uznesenie okresného súdu zo dňa 28.06.2023 zmenil, tak, ako uviedol vo výroku svojho rozhodnutia. Toto súdne rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.09.2023.

3. S poukazom na § 25 ods. 5 Zákona o rodine, článku 4 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), okresný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti jeho rozhodnutia, teda, že návrh navrhovateľky – starej matky maloletej je čiastočne dôvodný. Vykonaným dokazovaním mal

okresný súd preukázané, že pomery v rodine maloletej stále vyžadujú ingerenciu súdu ohľadne úpravy styku maloletej s jej starou matkou zo strany otca, nakoľko okresný súd aj s poukazom na priebeh pojednávania v súdnej veci zastáva názor, že nie je možné túto záležitosť riešiť mimosúdnou dohodou, keďže názory starej matky a matky maloletej ohľadne rozsahu, frekvencie, ako i spôsobu realizácie styku s maloletou sú diametrálne odlišné. Taktiež od času, kedy súd, či už I. stupňový, ako i odvolací, rozhodovali o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto veci, nedošlo k zmene ani ohľadne toho, že otec maloletej je stále dlhodobo pracovne v zahraničí, konkrétne v USA, v dôsledku čoho jeho styk s maloletou prebieha len elektronickou formou tak, ako to súd upravil v rámci konania o rozvod manželstva rodičov maloletej, resp. konania o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas do rozvodu. Táto skutočnosť má zásadný vplyv aj na to, že stará matka maloletej sa s ňou nemôže stykať prostredníctvom jej syna, teda otca maloletej, čo by bola prirodzená forma styku.

4. Okresný súd mal za to, že je splnená aj druhá podmienka vyplývajúca z § 25 ods. 5 Zákona o rodine, kedy súd upravuje styk dieťaťa s blízkymi osobami, a to, že úprava tohto styku je potrebná v záujme samotného maloletého dieťaťa. Okresný súd sa nemohol stotožniť s názorom prezentovaným právnu zástupkyňou matky maloletej, že vzhľadom na útlý vek dieťaťa cca 15 mesiacov, táto si ešte nevytvára citové väzby k ostatným osobám v okruhu svojej rodiny, a preto by absencia styku so starými rodičmi jej ani do budúcnosti nespôsobilá žiadnu citovú ujmu. Okresný súd je presvedčený, že je jednoznačne v záujme maloletej, aby si už aj v tomto veku vytvárala vzťah nielen k vlastným rodičom resp. matke, ale aj k starým rodičom, a to nielen zo strany matky, keďže táto žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, ale dieťa má právo mať zabezpečený aj pravidelný kontakt so starou matkou zo strany otca, aby tak mohli byť rozvíjané práve citové väzby aj s ňou resp. s rodinou otca.

5. Pokiaľ ide o formu realizácie styku starej matky s maloletou, t.j. či sa tento má realizovať v prítomnosti alebo v neprítomnosti matky maloletej, čo bola tiež medzi účastníkmi sporná otázka, okresný súd styk už nateraz upravil bez prítomnosti matky, keď jednak vychádzal aj zo samotného rozhodnutia odvolacieho súdu v rámci konania o neodkladnom opatrení, ktorý už sám časovo ohraničil styk v prítomnosti matky len do 30.11.2023, čím stanovil adaptačné obdobie tak, aby minimalizoval prípadný nežiadúci resp. náhly stresujúci vplyv na maloletú, avšak zároveň dal do pozornosti aj matke maloletej, že je potrebné aktívne podporovať maloletú pri procese vymanenia sa z prílišnej závislosti len na nej a budovania pocitu istoty aj vo vzťahu k iným blízkym osobám, konkrétne v tomto prípade k starej matke.

6. V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd uviedol, že z výsluchu matky maloletej na pojednávaní zistil, že táto nevyužila predmetné adaptačné obdobie na to, aby maloletú postupne pripravovala na to, že by sa styk so starou matkou následne mal realizovať už v jej neprítomnosti, keď na otázku okresného súdu uviedla, že počas týchto stretnutí nikdy nenavodila takú situáciu, že by maloletej vysvetlila, že sa na chvíľu vzdiali a po krátky čas tam napríklad zostane len so starou matkou. Matka argumentovala tým, že svoje dieťa pozná a vie ako by reagovalo, avšak okresný súd má za to, že bez toho, aby sa takáto situácia uskutočnila a bolo by preukázané, ako by dieťa reagovalo, jedná sa len dohady a domnienky zo strany matky.

7. Okresný súd v rámci uzavretia kompromisnej dohody navrhoval matke ešte ponechať na určité obdobie napríklad v rozsahu 1 až 2 mesiacov, aby sa styk realizoval ešte za jej prítomnosti a až cca od veku 18. mesiacov tak, ako to navrhoval aj kolízny opatrovník maloletej, sa realizoval v jej neprítomnosti, avšak matka maloletej na to nerefletovala. Ďalšie adaptačné obdobie neplnilo vzhľadom na postoj matky požadovaný účel. Pokiaľ ide o rozsah resp. frekvenciu styku starej matky s maloletou, okresný súd tento upravil v širšom rozsahu oproti aktuálne právoplatnému a vykonateľnému neodkladnému opatreniu, keď okresný súd vychádzal z toho, že neodkladným opatrením bolo potrebné tento styk upraviť aspoň v nevyhnutnom rozsahu, vzhľadom na charakter neodkladného opatrenia a zároveň bolo potrebné zistiť, akým spôsobom bude aj maloletá na tento styk so starou matkou reagovať, a to aj s poukazom na dlhšie časové obdobie, kedy sa styk nerealizoval vôbec, vzhľadom na odmietavý postoj matky maloletej. Okresný súd však dospel k záveru, vychádzajúc v podstate zo zhodných tvrdení oboch účastníkov konania, že priebeh styku počas približne 2 mesiacov, cca od polovice septembra do polovice novembra tohto roku je čo sa týka vzťahu medzi starou matkou a maloletou v zásade bezproblémový. Matka maloletej len uvádzala, že je potrebné, aby ona posadila maloletú do autosedačky pri začatí styku, resp. do kočíka, kde ju už stará matka zapne a následne si ju na mieste samotnej realizácie styku stará matka vyberie a ďalej priebeh styku je v jej réžii. Taktiež matka maloletej nespochybňovala, že stará matka rešpektuje jej pokyny, resp. odporúčania tak, aby to bolo v najlepšom záujme maloletej, či už

pokiaľ ide o stravovanie, spôsob trávenia času s maloletou a pod., za toto obdobie mala stará matka možnosť spoznať potreby a preferencie maloletej, ktoré bude môcť naplňať.

8. Okresný súd teda konkrétne určil rozsah styku počas párneho kalendárneho týždňa v stredu a v piatok v rozsahu po 2 hodiny od 16.00 hod. do 18.00 hod. a počas nepárneho kalendárneho týždňa v sobotu a v nedeľu v rozsahu 3 hodín od 08.45 hod. do 11.45 hod., pričom prihliadol na vek maloletej, teda, aby maloletá bola schopná bez akejkoľvek záťaže tento styk v rozsahu 2 resp. 3 hodín absolvovať s tým, že okresný súd v plnej miere rešpektoval matkou maloletej uvádzaný denný režim dieťaťa, do ktorého týmto nebude nijakým spôsobom zasiahnuté, keďže počas pracovných dní bude maloletá už po dennom spánku a tzv. druhom obede a styk sa bude realizovať v čase jej hrania s tým, že stará matka jej počas tohto obdobia podá len olovrant, t.j. nejaké ovocie alebo niečo podobné a počas víkendových dní sa styk bude realizovať po raňajkách maloletej, opäť v čase jej hrania, s tým, že stará matka jej bude znovu podávať len desiatu, t.j. zeleninu, ovocie, jogurt a pod. a matke maloletej ju bude odovzdávať v čase pred plánovaným obedom maloletej, a teda aj pred denným dojčením a denným spánkom maloletej. Taktiež takto upraveným stykom sa vylúči stret styku starej matky s maloletou so stykom otca s maloletou podľa zatiaľ neprávoplatných súdnych rozhodnutí, na čo poukazovala matka maloletej.

9. K separačnej úzkosti maloletej okresný súd konštatoval, že táto nebola jednoznačne v konaní ani preukázaná, keďže zo správy pediatričky J. M. ani nevyplýva, že by ona túto diagnostikovala, iba ju konštatuje a s poukazom na to odporúča kontakt s inými osobami len za doprovodu matky s tým, že opačný postup by mohol mať negatívny vplyv na psychický vývoj dieťaťa. Rovnako pokiaľ ide o správu psychologičky G. C., z jej obsahu vyplýva, že táto vychádzala výlučne z tvrdení matky maloletej a pokiaľ v závere uvádzala, že boli u maloletej zistené znaky výraznej separačnej úzkosti, okresnému súdu sa jednak javí neobjektívne, že táto bez ďalšieho konštatuje, že vznik tejto vysokej úzkosti spôsobilo emočné prežívanie dieťaťa pri pokuse svokry o jej násilné vzatie z kočíka do auta, čo malo byť pre ňu traumatizujúcou skúsenosťou, hoci tieto závery sa neopierajú o výsledky z vyšetrenia, ale o matkou uvádzané tvrdenie. Rovnako pokiaľ ide o popísaný spôsob vyšetrenia, v tom zmysle, že dieťa bolo pri matke euforické a akonáhle zo strany psychologičky prišla snaha o zobrať dieťaťa na ruky, toto bolo výrazne úzkostné a reagovalo plačom, tak okresný súd má za to, že fakt, že takýmto spôsobom dieťa reagovalo na psychologičku, teda osobu, ktorú zrejme videlo prvýkrát v živote, nie je netypické, resp. môže byť znakom prirodzenej povahy dieťaťa, keď nie každé dieťa reaguje na cudziu osobu bezproblémovo, ale pre vyvodenie nejakých záverov by bolo potrebné vidieť reakciu maloletej v interakcii práve so starou matkou, teda s osobou, ktorú už pozná a má k nej vytvorený emocionálny vzťah.

10. Okresný súd vychádzal z toho, že u maloletej sa prejavujú príznaky separačnej úzkosti, je potrebné s tým pracovať v tom zmysle, že je snaha túto odstrániť, resp. ju znižovať a prirodzene sa tak deje práve tým spôsobom, že postupne na kratšie časové úseky je dieťa ponechané v starostlivosti inej blízkej osoby tak, aby si dieťa nevytváralo na matku nezdravú fixáciu, čo nie je možné vylúčiť, keď samotná matka maloletej na pojednávaní uvádzala, že dieťa ani na krátky čas nenecháva ani v starostlivosti svojich rodičov a čokoľvek potrebuje realizovať bez maloletej, rieši to iba počas jej spánku, čo však okresný súd vzhľadom na vek maloletej už nepovažoval za prirodzené.

11. Pokiaľ išlo o navrhovanú úpravu styku starej matky s maloletou počas sviatkov, resp. prázdnin, v tejto časti upravil okresný súd styk iba počas vianočných sviatkov roku 2023, a to na deň 25.12. v rozsahu tiež 3 hodín, konkrétne od 15.30 hod. do 18.30 hod., opäť tak, aby bol plne rešpektovaný denný režim dieťaťa, jeho vek a potreby, avšak s tým, že okresný súd zastáva názor, že aj počas takýchto sviatkov, ktoré sú primárne prežívané v kruhu najbližšej rodiny, má mať aj stará matka aspoň v minimálnom rozsahu právo tieto stráviť so svojou vnučkou a na druhej strane tým bude aj samotná maloletá obohatená o príjemné zážitky a takýmto spôsobom strávené spoločné chvíle s rodinou zo strany otca.

12. V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd uviedol, že pokiaľ stará matka maloletej žiadala upraviť styk s vnučkou v širšom rozsahu v zmysle podaného návrhu, tak okresný súd v prevyšujúcej časti jej návrh zamietol, keď navrhovanú úpravu styku počas každého víkendu považoval za zásah do rodičovských práv matky maloletej, resp. tiež starých rodičov zo strany matky maloletej. Pokiaľ ide o dĺžku trvania styku okresný súd prihliadol na najlepší záujem maloletej, keďže matka maloletej uvádzala, že maloletá pred zaspávaním počas dňa vyžaduje ešte dojčenie, a pokiaľ ide o úpravu styku počas letných prázdnin, resp. vianočných sviatkov, tak okresný súd prihliadol k tomu, že sa jedná o styk starého rodiča, na vek maloletej ako i predpoklad, že počas nasledujúceho roka už otec maloletej ukončí svoje pracovné

pôsobenie v zahraničí, a teda primárne počas sviatkov resp. prázdnin bude styk s maloletou realizovať samotný otec. O nároku na náhradu trov konania okresný súd rozhodol s poukazom na § 57 CMP, § 58 CMP, § 52 CMP.

13. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie stará matka (č.l. 248 a nasl. spisu), vzhľadom na podstatnú zmenu pomerov vyvolaných matkou, ku ktorým došlo po vydaní napadnutého rozhodnutia, ktoré rozhodnutie je podľa odvolateľky nesprávne a teda nezákonné. Stará matka citovala § 365 ods. 1 písm. g) CSP, t.j. z dôvodu, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené v spojení s § 63 zákona č. 161/2015 Z.z. CMP, t.j. v spojení s ustanovením, podľa ktorého v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Dňa 23.11.2023. t.j. po plynutí siedmich dní od pojednávania v danej veci a od vydania napadnutého rozhodnutia od matky maloletej z jej e-mailovej adresy: B. na e-mailovú adresu starej matky J. bolo doručené oznámenie, ktorým matka maloletej dňa 23.11.2023 oznámila, že mení bydlisko maloletej A., a to z adresy: N. O. XXXX/X, XXX XX E. na adresu: D. XX, XXX XX E.. Súd prvej inštancie pri vydaní napadnutého rozhodnutia pritom vychádzal zo skutkového stavu, že malol. A. má bydlisko na adrese: N. O. XXXX/X, XXX XX E., ktoré je od bydliska starej matky vzdialené iba 8 km, a teda čas na jej presun k vyzdvihnutiu a odovzdaniu maloletej A. je necelých 10 minút cesty autom. Aj s ohľadom na túto skutočnosť, súd prvej inštancie upravil styk s vnučkou aj počas pracovných dní (v stredu), resp. počas viacerých časových intervalov. Podľa tvrdení matky má maloletá A. bydlisko (miesto kde sa obvykle zdržiava) už na adrese: D. XX, XXX XX E., a teda za účelom realizácie jej styku s vnučkou je nútená cestovať takmer 200 km, a teda čas na jej presun k vyzdvihnutiu a odovzdaniu maloletej sa z 10 minút zvyšuje na takmer 2 hodiny. Napriek tejto podstatnej zmene okolností, v súčasnej dobe sa snaží realizovať styk s vnučkou, a to v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia. Dňa 25.11.2023 (v sobotu) a dňa 29.11.2023 (v stredu) sa v zmysle neodkladného opatrenia realizoval styk s vnučkou, a to v E.. V oboch prípadoch sa styk s malol. A. realizoval po dobu dvoch hodín v kaviarni, pričom matka maloletej starú matku nepozvala do svojho „nového“ bytu. Dňa 10.12.2023 a dňa 13.12.2023 nebola objektívne schopná styk s vnučkou realizovať z dôvodu jej práceneschopnosti.

14. Stará matka namietala v odvolaní, že matka maloletej s ňou vecne a konštruktívne nekomunikuje, preto nie je objektívne schopná posúdiť, či zmena bydliska maloletej, ako aj matky, je reálna a vážna, resp. dlhodobá. Vzhľadom na doterajšie správanie sa matky, zmena bydliska malol. A. môže byť zo strany matky iba účelová, a to s cieľom znemožniť, či výrazne sťažiť výkon styku starej matky s vnučkou. Zmenu bydliska malol. A. matka totiž uskutočnila náhle, pričom dňa 15.11.2023, t.j. 7 dní pred realizovanou zmenou, matka na pojednávaní v predmetnom konaní vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 10P/155/2023, neuvádzala súdu žiadne skutočnosti, z ktorých by vyplývalo, že má v úmysle sa s vnučkou presťahovať do E.. Dňa 16.12.2023 sa matka s maloletou nachádzala opäť v rodinnom dome svojich rodičov na pôvodnej adrese svojho pobytu: P. O. XXXX/X, XXX XX E., a teda aj táto skutočnosť vyvoláva v navrhovateľke pochybnosti o (ne)reálnosti zmeny jej bydliska, ktoré má byť aktuálne na adrese: D. XX, XXX XX E..

15. Navrhovateľka v odvolaní citovala § 385 CSP, 68 CMP a žiadala, aby odvolací súd v danej veci nariadil pojednávanie, na ktorom odvolací súd vypočuje matku maloletej, a to za účelom skúmania okolností týkajúcich sa zmeny bydliska maloletej A.. V prípade, ak sa v priebehu odvolacieho konania potvrdí, že odo dňa 23.11.2023 matka s maloletou zmenili bydlisko, z dôvodu jej pracovných povinností a najmä z dôvodu vzdialeností bydlísk, nie je objektívne schopná realizovať svoj styk s vnučkou každý páry kalendárny týždeň v stredu od 16.00 hod. do 18.00 hod., t.j. v rozsahu, ako to určil prvostupňový súd napadnutým rozhodnutím. Navrhla, aby odvolací súd zmenil rozsah jej styku s vnučkou A. tak, že bude oprávnená sa s ňou stretávať: „- každý nepárny kalendárny týždeň od piatku od 16.00 hod., do nedele do 16.00 hod.: počas letných prázdnin každý kalendárny rok od 01.07. od 11.00 hod., do 15.07. do 16.00 hod.; - počas Vianočných sviatkov každý páry rok od 24.12. od 11.00 hod., do 30.12. do 16.00 hod., a každý nepárny rok od 30.12. od 11.00 hod., do 06.01. do 16.00 hod., a to všetko bez prítomnosti matky maloletej, s tým, že maloletú prevezmem a po ukončení styku odovzdám v mieste bydliska matky maloletej.“ Pokiaľ ide o realizáciu novonavrhnúť rozsahu styku s vnučkou A., vzhľadom na vykonané dokazovanie je navrhovateľka presvedčená, že tento je v záujme maloletej a objektívne je schopná tento rozsah styku realizovať. Denný režim malol. A. jej bol v priebehu konania zo strany matky objasnený, je schopná tento režim riadne dodržiavať, keďže o maloletú A. sa osobne starala niekoľko mesiacov, dokáže ju uspať i nakŕmiť, pričom pokiaľ ide o dojčenie je bežné, že materské mlieko sa odsaje a

takto odsaté sa podá dieťaťu. Počas adaptačného obdobia realizovaného na podklade neodkladného opatrenia sa preukázalo a potvrdilo, že malol. A. starú matku neodmieta, práve naopak, A. sa v jej prítomnosti cíti bezpečne, je spokojná, usmiata, túli sa k navrhovateľke.

16. V odvolaní stará matka uviedla, že pokiaľ ide o realizáciu jej styku s vnučkou, v plnom rozsahu súhlasí s okresným súdom, že je v záujme A., aby už od útleho veku udržiavala vzťahy s blízkymi príbuznými z oboch strán rodičov. Zdôrazňuje, že A. je vo veku, kedy si vytvára pocit rodinnej spolupatričnosti a upevňuje vzťahy s rodinnými príslušníkmi. Udržiavanie kontaktu maloletého dieťaťa s jeho starými rodičmi je totiž nepochybne v záujme dieťaťa a jeho ďalšieho zdravého vývoja, je preto maximálne žiaduce v záujme zdravého psychického vývinu dieťaťa, a to práve vo veku A., aby sa trénovali a praktizovali odlúčenia od matky. V prípade, ak sa dieťa ponechá fixované výlučne na matku, separačná úzkosť môže skutočne u A. vzniknúť, resp. sa môže ešte viac prehĺbiť, v dôsledku čoho bude liečba ešte náročnejšia. V tom horšom prípade sa podpora výraznej fixácie dieťaťa na matku môže prejavíť aj v poruchách osobnosti či poruchách psychického vývinu A., keďže nadmerná fixácia na matku nie je rozhodne zdravý a žiaduci jav. Z dôvodu zmeny bydliska A. i matky, považovala napadnuté rozhodnutie za vecne nesprávne a nezákonné.

17. K doručenému odvolaniu starej matky sa rozsiahlo vyjadrila matka (č.l. 262 spisu). Podľa matky je odvolanie starej matky nedôvodné, pričom ňou navrhovaný rozsah styku nezodpovedá potrebám a veku mal. dieťaťa a ani jeho záujmu. Matka sa síce nestotožňovala s rozsahom styku starej matky s mal. dieťaťom, ako bol upravený napadnutým rozsudkom, avšak v záujme ukľudnenia vzťahov sa rozhodla voči rozsudku nepodávať opravný prostriedok. Matka od počiatku tvrdila, že v styku so starou matkou nebránila. V prípade, že spočiatku nesúhlasila s rozsahom styku a časom realizácie tak, ako žiadala stará matka a následne ako aj bolo upravené neodkladným opatrením okresného súdu, bolo to z dôvodu, že táto úprava zasahovala do denného režimu mal. dieťaťa, ktorý pred vydaním neodkladného opatrenia nebol okresným súdom vôbec zisťovaný a vyžadovala realizáciu styku za jej prítomnosti z dôvodu separačnej úzkosti mal. dieťaťa. Matka starej matke niekoľkokrát navrhla termín stretnutí, ktorý bude zodpovedať potrebám dieťaťa, ktoré však stará matka nevyužila a s takto navrhovaným stykom nesúhlasila. Matka bolo otvorená konštruktívnemu dialógu, avšak stará matka trvala na svojom stanovisku. Napokon bolo dané matke za pravdu a i odvolací súd bol toho názoru, že styk sa má realizovať za prítomnosti matky aspoň počas adaptačného obdobia, t.j. postupne, aby si dieťa na osobu starej matky zvyklo a najmä aj aby stará matka nadobudla skúsenosti a zručnosti, ktoré sú vyžadované pri starostlivosti o mal. A.. Nie je možné klásť matke za vinu, že bránila potreby svojho dieťaťa. Je pochopiteľné jej ochránárske správanie, keď pri animozitách, ktoré pociťovali členovia rodiny starej matky voči jej osobe a po rozpade manželstva, bolo jej povinnosťou zabezpečiť pre mal. dieťa zdravé prostredie a podmienky pre jeho vývoj. V tom čase bolo preukázané, že nebolo v záujme mal. dieťaťa vystavovať dieťa znova novým situáciám, ktorým sa malo dieťa prispôsobovať, t.j. prispôsobovať požiadavkám dospelého jedinca, hoc to malo byť práve naopak.

18. Matka vo svojom vyjadrení uviedla, že stretnutia starej matky s mal. dieťaťom sa od septembra 2023 realizovali v zmysle neodkladného opatrenia, pričom matka vyvíjala snahu s oboznámením starej matky s potrebami dieťaťa. Zo strany starej matky nikdy neprišla v tomto adaptačnom období stanovenom odvolacím súdom požiadavka o „vyskúšanie“ si neprítomnosti matky pri realizácii styku. Je preto neobjektívne, ak okresný súd vyčítal v napadnutom rozsudku matke, že táto nevyužila adaptačné obdobie na to, aby mal. dieťa pripravovala na jej neprítomnosť. Snaha o to mala smerovať zo strany starej matky, ktorá sa úpravy tejto formy styku dožadovala. Matka vo svojej výpovedi jednoznačne uviedla, že dieťa sa ocitlo niekoľkokrát v situáciách, keď matku nevidelo, pričom ju automaticky začalo hľadať a bolo z tejto situácie nesvoje. „Odo dňa pojednávania sa styk starej matky k dnešnému dňu realizuje na základe neodkladného opatrenia, pričom styk sa realizoval nasledovne: 15.11.2023 styk po pojednávaní vo veci samej bol na základe dohody matky a starej matky preložený na piatok 17.11.2023. Stretnutie bolo realizované za prítomnosti matky. 25.11.2023 prvé stretnutie, ktoré bolo realizované v E., stále za prítomnosti matky, v najbližšej kaviarni. 29.11.2023 stretnutie realizované v E., ešte za prítomnosti matky, v najbližšej kaviarni. 9.12.2023 stará matka zrušila stretnutie, ohlásila to menej ako hodinu pred stretnutím keď sa už dieťa chystalo na stretnutie. 13.12.2023 stará matka opäť zrušila stretnutie, na podnet matky, že má takéto veci ohlasovať aspoň 24 hodín vopred, to ohlásila skoro 24 hodín vopred. 23.12.2023 prvé stretnutie, ktoré bolo realizované bez prítomnosti matky. Odovzdávanie bezproblémové, na podnet matky išla A. prvý raz v živote z rúk matky ku starej matke. 27.12.2023 stará matka dostala možnosť prevziať si v tento deň A. z pôvodnej adresy u matkiných rodičov, kde boli matka

s A. počas sviatkov. Možnosť mala potvrdiť dva dni vopred, aby sa matka mohla zariadiť, pričom stará matka súhlasila. Stretnutie prebehlo podľa slov starej matky u jej matky v domácnosti s celou rodinou otca. 06.01.2024 stretnutie opäť bez prítomnosti matky v E.. Odovzdávanie bez problémov. 10.01.2024 stretnutie opäť bez prítomnosti matky v E.. Odovzdávanie bez problémov. A. vždy na podnet, keď sa s niekým lúči posielala pusinky a kýva. Po návrate, keď sa s A. lúčili a povedali jej aby poslala pusinku, namiesto akejkolvek rozlúčky sa natiahla za dverami, za účelom zavrieť ich. Následne, keď na dvere z rúk matky dočiahla tak ich zavrela bez snahy rozlúčiť sa.“

19. Matka vo svojom vyjadrení uviedla, že styk starého rodiča nemôže byť postavený na roveň styku s rodičom mal. dieťaťa. Starej matke opakovane uniká, že denný režim dieťaťa musí byť dodržiavaný, mal. dieťa zaspí iba v prítomnosti matky, mal. dieťa zaspí iba pri dojčení, nie je v pozícii rodiča mal. dieťaťa. V súdnej praxi nedochádza k úprave styku mal. detí vo veku 18 mesiacov bez prítomnosti matky s otcom, t.j. osobou, s ktorou dieťa žilo v spoločnej domácnosti a nieto so starou matkou. V prípade úpravy styku starých rodičov s vnúčatami vo veku mal. A. nedochádza k úprave styku v rozsahu niekoľkých dní vrátane prespatia a dokonca ani len v takom rozsahu, ako je styk upravený okresným súdom v tomto súdnom konaní. Je potrebné prihliadnuť i na to, že mal. dieťa nikdy nežilo so starou matkou v spoločnej domácnosti, takže jej súčasný kontakt so starou matkou (ktorá tvrdí, že v minulosti sa stretávala s vnučkou vo väčšom rozsahu) nevníma ako strádanie. Stará matka sa stavia do pozície rodiča, pričom podľa jej vyjadrení v odvolaní a opakovanom požadovaní realizácie styku s mal. dieťaťom v rozsahu niekoľkých dní, resp. týždňov vrátane prespatia, má stará matka v úmysle suplovať rolu otca, čo je v zjavnom rozpore s čl. 41 ods. 4 ústavy, keďže právo na výchovu a starostlivosť svedčí jedine rodičom a nie blízkym osobám. Matka vo svojom vyjadrení uviedla, že starou matkou navrhovaný rozsah styku je neadekvátny a nezodpovedá dennému režimu, veku a ani potrebám mal. dieťaťa. Mal. dieťa realizovalo styk so starou matkou bez prítomnosti matky v rozsahu 2 hodín v dňoch 23.12.2023, 27.12.2023, 06.01.2024 a 10.01.2024, t.j. spolu 8 hodín, a to bez prespatia. Tento styk bez prítomnosti matky sa nikdy nerealizoval v domácnosti starej matky. Mal. dieťa domácnosť starej matky, v ktorej by sa mal realizovať niekoľkodenný styk, nepozná, nikdy v nej nebolo, nie je na ňu zvyknuté. Uvedený rozsah styku je neprimeraný aj veku dieťaťa. Mal. dieťa má 18 mesiacov a stará matka žiada, aby bolo dieťa nútené stretávať sa s ňou v rozsahu najmenej 2 nocí a cez letné prázdniny až v rozsahu 2 týždňov. I samotný okresný súd v závere odôvodnenia napadnutého rozsudku prihliadol pri stanovení rozsahu kontaktu so starou matkou, na kojenie mal. dieťaťa : „Pokiaľ ide o dĺžku trvania styku súd prihliadol na najlepší záujem maloletej, keďže matka maloletej uvádzala, že maloletá pred zaspátím počas dňa vyžaduje ešte kojenie, a pokiaľ ide o úpravu styku počas letných prázdnin resp. vianočných sviatkov, súd prihliadol k tomu, že sa jedná o styk starého rodiča, a to aj v spojení s vekom maloletej a tiež súd prihliadol k tomu, že je predpoklad, že počas nasledujúceho roka už otec maloletej ukončí svoje pracovné pôsobenie v zahraničí, a teda primárne počas sviatkov resp. prázdnin bude styk s maloletou realizovať samotný otec.“ čo priamo vyvracia tvrdenie starej matky uvedené v odvolaní, že pri určovaní rozsahu styku okresný súd vychádzal z toho, že bydlisko starej matky je od pôvodného bydliska dieťaťa (E.) vzdialené necelých 10 minút autom. Matka starej matke zmenu bydliska riadne oznámila, pričom stará matka nie je osobou, ktorej by sa mala matka alebo dieťa s miestom svojho bydliska prispôsobovať. Zmenou bydliska nedošlo k zmareniu styku starej matky s mal. dieťaťom. Matka i počas vianočných sviatkov oznámila starej matke, že sa nachádza u svojich rodičov v E. a že si dieťa tam môže na styk prevziať - dňa 27.12.2023. Práve v E. sa jej však ponúkajú pracovné príležitosti, pričom tam absolvovala i niekoľko pracovných pohovorov. Nadôvažok otec s veľkou pravdepodobnosťou bude podľa jeho vlastných slov po návrate na SR pridelený na leteckú základňu v Kuchyni, čím sa mu zabezpečí jednoduchší kontakt s mal. dieťaťom. Nakoľko obaja rodičia mal. dieťaťa voči rozsudku okresného súdu nepodali opravný prostriedok, (vrátane otca, ktorý je v pravidelnom kontakte so starou matkou), mala by so svojimi požiadavkami ustúpiť i stará matka mal. dieťaťa, ktoré sú nereálne. Starej matke nič nebráni, aby styk s mal. dieťaťom realizovala v zmysle napadnutého rozsudku i v pracovnom týždni, čo potvrdila tým, že styk počas pracovného týždňa realizuje v súčasnosti na základe neodkladného opatrenia. Okresný súd pri svojom rozhodovaní o rozsahu styku bral do úvahy vek, potreby a denný režim mal. dieťaťa. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva, že by okresný súd svoje rozhodnutie o rozsahu styku starej matky s mal. dieťaťom odvíjal od vzdialenosti bydlísk starej matky a mal. dieťaťa, ako sa snaží podsunúť stará matka. Zmena bydliska mal. dieťaťa v súčasnosti nemá vplyv na možnosť realizácie styku starej matky s dieťaťom a nebude mať vplyv ani na možnosť realizácie styku na základe rozsudku okresného súdu. Zmena bydliska nemôže byť dôvodom, pre ktorý by malo dôjsť k zmene rozsahu styku odvolacím súdom, keďže táto skutočnosť objektívne neznemožňuje starej matke kontakt s mal. dieťaťom. Zmena bydliska dieťaťa nepredstavuje takú novú skutočnosť, ktorá by bola spôsobilá vyvolať zmenu rozsudku okresného súdu.

Keďže rozsah styku mal. dieťaťa so starou matkou navrhovaný starou matkou nesleduje najlepší záujem dieťaťa, navrhla odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok potvrdil.

20. K doručenému odvolaniu sa vyjadril otec maloletej (č.l. 283 spisu), ktorý uviedol, že po oboznámení sa s obsahom odvolania jeho matky zo dňa 21.12.2023 sa s ním stotožňuje. Pokiaľ ide o zmenu bydliska maloletej, vzhľadom na fakt, že v súčasnej dobe sa nachádza plánovane a dlhodobo v USA a matka maloletej s ním nekomunikuje, nie je objektívne schopný posúdiť, či zmena bydliska maloletej, ako aj matky, je reálna a vážna, resp. dlhodobá. V prípade, ak sa v priebehu konania preukáže a potvrdí, že zmena bydliska matky, ako i maloletej, je skutočná a vážna, v plnom rozsahu sa stotožnil s návrhom matky prezentovanom v odvolaní.

21. K doručenému vyjadreniu matky sa vyjadrila navrhovateľka, ktorá uviedla, že pridrižava argumentácie v doterajšom priebehu konania a poukázala na obsah jej vyjadrení, a na argumentáciu v odvolaní zo dňa 21.12.2023. Matka si „v dňoch 23.07.2023, 26.07.2023, 02.08.2023, 06.08.2023, 09.08.2023, 13.08.2023, 16.08.2023, 20.08.2023, 23.08.2023, 27.08.2023, 30.08.2023, 03.09.2023, 06.09.2023 a 10.09.2023 súdom uloženú povinnosť ani raz nespĺnila a styk s mojou vnučkou A. mi v týchto dňoch vôbec neumožnila.“ Počas realizácie styku v uvedených dňoch v čase, keď bola s vnučkou, ju matka neustále bezdôvodne napomínala, odmietala s ňou akúkoľvek komunikáciu a správala sa voči jej osobe povyšenecky a arogantne. Postupne prestala s ňou komunikovať úplne. Ďalej navrhovateľka opísala priebeh jednotlivých stretnutí s vnučkou. Dňa 23.12.2023 sa realizoval styk bez prítomnosti matky, a to v E.. Dňa 20.01.2024 sa styk s malol. A. realizoval, avšak v tento deň jeho výkon neprebíhal zo strany matky pokojne. A. teda v uvedený deň vzala a išli von na odrážadlo, aby posilnila nožičky, keďže podľa lekárskej správy J. B. C. zo dňa 03.11.2023 trpí malol. A. svalovou hypotóniou. V tejto súvislosti vyslovila obavy, či matka nezanedbáva cvičenie a rehabilitáciu nôh maloletej, keďže podľa nej sa zdravotný stav A. nezlepšuje a jej syna matka, napriek opakovaným jeho snahám, o týchto skutočnostiach podrobne a náležite neinformuje. Po cca 10 minútach A. uložila do kočíka, zakryla dekou a išli sa spoločne poprechádzať. Ako A. posadila do kočíka, zhrozila sa z toho, ako matka dieťa v chladnom počasí v januári obliekla. A. nemala oblečené pančušky, čiže keď ju posadila do kočíka, otepľovačky sa jej vyhrnuli hore, a pod nimi mala iba krátke ponožky, a teda mala v spodnej časti holé nôžky. Rozhodla sa ísť teda s A. do detskej herne, pričom cestou sa chcela zastaviť v obchode s oblečením (zn. Pepco). Ďalej podrobne opísala priebeh ďalších okolností styku a odovzdania dieťaťa. Dňa 24.01.2024 sa styk s malol. A. nerealizoval. Dňa 22.01.2024 od matky dieťaťa obdržala sms správu v znení, cit.: „Tvoj styk s malou v stredu 24.01.2024 sa ruší zo zdravotných dôvodov. Má antibiotiká“ Odo dňa vydania neodkladného opatrenia v plnom rozsahu dodrižava jeho výkon, pričom v čase, keď prebiehalo adaptačné obdobie, rešpektovala, že sa styk s vnučkou realizuje za prítomnosti matky. „Pokiaľ ide o realizáciu novo navrhnutého rozsahu styku s vnučkou A., vzhľadom na vykonané dokazovanie som presvedčená, že tento je v záujme maloletej a som objektívne schopná tento rozsah styku realizovať. V tejto súvislosti opätovne uvádzam, že denný režim malol. A. som schopná riadne dodrižavať, keďže o maloletú A. som sa osobne starala niekoľko mesiacov, dokážem ju uspať i nakrmiť. Mám za to, že mnou navrhovaný rozsah styku s vnučkou zabezpečí pokojnejšie a stabilnejšie prostredie, nakoľko časový rozsah styku sa ustáli, nebude rozkúskovaný na častejšie kratšie časové úseky.“ Matka vznášala výhrady k tomu, že styk sa nikdy nerealizoval v domácnosti starej matky a počas noci, a teda jej návrh na úpravu styku je neadekvátny. Nie je vinou starej matky, že malol. A. netrávi s ňou viac času než iba v rozsahu určenom súdom neodkladným opatrením. Matka jej totiž bráni v akomkoľvek širšom styku, neumožní jej byť s A. ani o jednu minútu viac ako je nariadené súdom, a teda nie je zjavné, kedy mala A. teda možnosť byť v jej domácnosti, či počas noci. „Na margo tvrdení matky ohľadom nevhodnosti mnou navrhovaného rozsahu styku s vnučkou dodávam, že poznám denný režim malol. A.. keďže o túto som sa osobne starala na žiadosť samotnej matky niekoľko mesiacov. Zabezpečiť denný režim dieťaťa je mužné aj počas môjho styku s malol. A.. dokážem malol. uspať i nakrmiť, pričom pokiaľ ide o kojenie, je celkom bežné, že materské mlieko sa odsaje a takto odsaté sa podá dieťaťu. Aj s ohľadom na uvedené považujem tvrdenia matky o nutnosti kojenia za preexponované. Matka pritom tvrdí, že dieťa nie je kojené za účelom utíšenia hladu, ale z dôvodu, že sa dieťa ukludní. Nie je mi známe prečo dieťa nie je pokojné v prítomnosti matky. Dieťa sa dá upokojiť aj inak, napríklad varovaním alebo spievaním, rozprávaním rozprávky a podobne. Keby matka dieťa každý večer kúpala už tam by sa dieťa upokojilo a zdravo unavilo a v pokoji by zaspávalo“. Zmena bydliska malol. A. je zo strany matky iba účelová, a to s cieľom znemožniť jej, či výrazne sťažiť, výkon jej styku s vnučkou. V predmetnej časti vyjadrenia matka žiada súd, aby rešpektoval prejav otca, ktorý odvolanie proti napadnutému rozhodnutiu nepodal. Stará matka vo svojom vyjadrení uviedla, že nebolo jej cieľom nahrádzať postavenie matky, či otca v

živote A., ale má pochybnosti o adekvátnej osobnej starostlivosti o malol. A. zo strany matky. Výsledkom matkinej „starostlivosti“ je fakt, že v 01-02/2023 bola malol. A. liečená na subakútnu a chronickú vulvitídu a dňa 03.11.2023 bolo u malol. A. konštatované, že dieťa je ľahko astenické, trpí axiálnou svalovou hypotóniou, počas sedu sa hrbí a chodí s oporou. Aj počas stretnutí s navrhovateľkou A. si všimla, že A. je slabá, keď sa postaví, trasie sa, keď si ľahne na chrbát, nedokáže sa posadiť, má zaostalé sociálne správanie aj motoriku. Vo veku 17 mesiacov mala vnučka pri výške 80 cm v novembri 2023 váhu 9,5 kg, v decembri 2023 váhu 9,4 kg a v januári 2024 váhu 10 kg, teda podváhu a podvýživu. Matka nepodáva dieťaťu kvalitne varenú stravu, ale stále iba kapsičky z DM-drogérie, či mrazom sušené ovocie. Zároveň matka podceňuje rehabilitácie a cvičenia s malol. A., keďže matka iba sedí doma, neabsolvuje takmer žiadne prechádzky s A. na vzduchu, v dôsledku čoho je A. slabá a neustále nachladnutá. Aj styk s otcom A. matka nerealizuje v záujme maloletej. Vzhľadom na popísané okolnosti, ako aj správanie sa matky, ktoré je nevyspytateľné, matka nerealizuje osobnú starostlivosť malol. A. náležite a dôsledne, preto je otázka, či je v záujme malol. dieťaťa ponechať ho naďalej v osobnej starostlivosti matky.

22. Z vyjadrenia starej matky na č.l. 304 a nasl. spisu vyplýva, že malol. A. v súčasnej dobe navštevuje detské jasle: M. B. Q., R. X/X, XXX XX E.. Dňa 13.02.2024 v čase o 14:30 hod. videla stará matka matku, ako išla vyzdvihnúť malol. A. z detských jaslí, o ktorej zmene neinformovala súd, ale ani otca A.. Keďže v detských jaslách sa nachádza po celý deň (min. do 14:30 hod.), zastáva názor, že aj uvedená skutočnosť potvrdzuje, že malol. A. je schopná zvládnuť širší styk než určený súdom prvej inštancie, je už schopná adaptovať sa na „cudzie“ prostredie. Aj s ohľadom na túto skutočnosť považovala tvrdenia matky o fixovaní dieťaťa na ňu, či o separačnej úzkosti A. za nepravdivé, prostredníctvom ktorých sa iba snaží eliminovať akýkoľvek styk s malol. A..

23. K doručenému vyjadreniu starej matky sa vyjadrila matka v rozsiahlom podaní, na ktoré odvolací súd na tomto mieste odkazuje v celom jeho rozsahu. Starej matke všeobecne nejde o dieťa, ale jej dlhodobým cieľom je trestné stíhanie matky dieťaťa ako pomsty. Stará matka nikdy o náhradný termín styku matku nepožiadala. Naopak matka, už v pôvodných správach starej matke sľúbila náhradný termín a hneď ako stará matka o to prejavila záujem, jej matka ponúkla viacero náhradných termínov. Stará matka si opakovane rôzne situácie vykladá tak, aby jej vyhovovali. Na súdnom pojednávaní v rámci opisu denného režimu dieťaťa matka uvádzala, že dieťa chová polievkou či vareným jedlom a nemenovala typy polievok, ktoré dieťaťu podáva a stará matka sa toho ani nedožadovala. Matka dlhodobo uvádza, že dieťa nekúpe, ale sprchuje na základe nariadenia gynekologičky, z dôvodu, že sprchovanie je hygienickejšie. Stará matka nie je ochotná dodržiavať nariadenia lekárov, a preto aj z tohto dôvodu nie je pripravená sa o mal. A. starať. V ďalšom znení vyjadrenia stará matka zavádza súd svojím tvrdením o pochybnosti o starostlivosti matky. Stará matka cielene vytrháva z kontextu necelisticvé informácie z lekárskej správy z rehabilitácie. K časti o tom, ako dieťa chradne, je potrebné predložiť správu zo šetrenia ÚPSVaR v Bratislave, po šetrení u matky v E. po tom, ako otec nahlásil týranie dieťaťa a že je v zúboženom stave, z ktorého vyplýva: „Mal. dieťa počas šetrenia pôsobila spokojne, bola hravá. Nespozorovali sme, aby dieťa bolo podvyživené, zbité, nevyspaté či nervózne. Počas šetrenia prirodzene inklinovala k matke a matka sa jej venovala. Hygiena v byte bola na požad. úrovni.“ V súčasnej dobe, však stará matka obviňuje matku na rôznych inštitúciách zo zanedbávania mal. dieťaťa. Toto je teda skutočný obraz starej matky a skutočný dôvod jej konania. Starej matke nejde v žiadnom prípade o blaho mal. dieťaťa, ale o ublíženie matke. Dňa 27.01.2024 po 22,00 hod. začal niekto zvoniť na byt, v ktorom s mal. býva. Keďže matka žije v byte s mal. dieťaťom sama, začala mať obavy. Následne do okna na jej byte začal niekto svietiť baterkou a keď sa ústne dotazovala čo sa deje, neznámy muž jej odpovedal, že ich má pustiť dnu, že sa s ňou chcú rozprávať. Zavolala políciu, tam po preverení jej uviedli, že uvedené osoby sú príslušníci PZ a prišli preveriť oznámenie otca a jeho matky o možnom týraní mal. dieťaťa, ktoré osobne podala stará matka na základe podnetu otca. Stará matka dieťaťa A. od rozvodu manželstva jej rodičov nedala absolútne nič, ani k Vianociam, ani k sviatkom, skrátka nič. A. využíva len ako zbraň na pomstu matke bez dobrého úmyslu voči dieťaťu. Starou matkou navrhovaný rozsah styku je neprijateľný, nezodpovedá potrebám a ani záujmu mal. dieťaťa. Dieťa nie je na odlúčenie od matky v navrhovanom rozsahu pripravené. Stará matka nie je schopná mal. dieťaťu zabezpečiť vhodnú starostlivosť. Z uvedených dôvodov je odvolanie starej matky nedôvodné, vyjadrenia v ňom uvedené nesledujú najlepší záujem dieťaťa, pričom stará matka uprednostňuje svoje predstavy (a bez výhrad na nich trvá) pred potrebami mal. dieťaťa.

24. Stará matka prostredníctvom právnej zástupkyne podala vyjadrenie zo dňa 11.3.2024 na č.l. 502 a nasl. spisu a zotrvala na svojom odvolacom návrhu a uviedla ďalšie návrhy na dokazovanie.

25. Matka prostredníctvom právnej zástupkyne podala vyjadrenie zo dňa 18.3.2024 na č.l. 541 a nasl. spisu, ktorá trvala na svojom vyjadrení o potrebe jej prítomnosti pri styku starej matky s maloletou a navrhla zmenu rozsudku okresného súdu v časti určenia styku starej matky s maloletou.

26. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - účastníčkou-navrhovateľkou starou matkou (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1) Civilného sporového poriadku, preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolaní (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie starej matky nie je dôvodné, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v napadnutých výrokoch (§ 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku).

27. Z judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov vyplýva, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu navrhovateľky - starej matky zachádzajúcu podrobne do detailov, nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie o úprave styku starej matky s maloletým dieťaťom odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

28. Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, na základe ktorého dospel k správny skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie odvolania starej matky, a pretože odvolací súd zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, a preto sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia, s poukazom na § 387 ods. 2 CSP, odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na uplatnené odvolacie argumenty odvolateľky nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať jej za pravdu. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

29. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP v spojitosti s § 67 CMP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré prechádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP.

30. Primárne v procesnej rovine odvolací súd uvádza, že stará matka v podaní právnej zástupkyne v podaní zo dňa 12.12.2023 (č.l. 248 spisu) navrhla nariadenie pojednávania v odvolacej veci s tým, aby odvolací súd vypočul matku, za účelom skúmania okolností týkajúcich sa zmeny bydliska maloletej A.. Odvolací súd napriek tomuto návrhu ústne pojednávanie vo veci nenariadil. Mal za to, že boli naplnené zákonné podmienky pre prejednanie veci bez nariadenia pojednávania s odkazom na § 385 ods. 1 CSP a contrario a na verejné vyhlásenie rozsudku za splnenia podmienok podľa § 219 ods. 1, 3 CSP v spojení s § 378 ods. 1 CSP. K oznámeniu verejného vyhlásenia rozsudku došlo na základe uznesenia Krajského súdu v Žiline č.k. 14CoP/38/2024-551 zo dňa 21.03.2024 v zákonnej lehote na úradnej tabuli krajského súdu a o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli účastníci konania

upovedomení na internetovej stránke krajského súdu. Zákonná úprava v § 219 ods. 3 CSP, § 378 ods. 1 CSP umožňuje odvolaciemu súdu o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania. Nariadenie pojednávania v odvolacej veci nebolo podľa názoru odvolacieho súdu potrebné za situácie, že v danom prípade neboli naplnené podmienky pre obligatórne nariadenie a vykonanie pojednávania podľa § 385 ods. 1 ods. 1 CSP. Súčasne odvolací súd uvádza, že za situácie dostatočne ustáleného skutkového stavu v prvoinštančnom konaní i vzhľadom na dôvody odvolania, v posudzovanej odvolacej veci nič nebránilo rozhodnúť v odvolacej veci bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku za dodržania podmienok v § 219 ods. 3 veta prvá CSP, § 378 ods. 1, 2 CSP. V tomto smere by ani prípadné pojednávanie s účasťou účastníkov a ich právnych zástupcov, kolízneho opatrovníka nemohlo zvrátiť rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej. Odvolacie dôvody boli vymedzené v odvolaní.

31. Ústava zaručuje nie teoretické a iluzórne práva, ale konkrétne a účinné, preto požiadavku verejného vyhlásenia rozsudku možno považovať za splnenú len vtedy, ak má verejnosť možnosť získať informácie o dátume a mieste vyhlásenia rozsudku tak, aby pri takomto zverejnení mohol byť prítomný ktokoľvek, kto má o to záujem, pričom vo vzťahu k účastníkom konania sa musí vychádzať z prezumpcie tohto záujmu (porovnaj Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp.zn. I. ÚS 5/02), ktoré postuláty boli v prejednávanej veci podľa zistení odvolacieho súdu dodržané.

32. Stará matka podľa obsahu odvolania namietala, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil výsledky vykonaného dokazovania, v dôsledku čoho dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.

33. Podľa § 191 Civilného sporového poriadku dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (ods. 1). Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak (ods. 2).

34. Hodnotenie dôkazov v zmysle § 191 CSP je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

35. Súd prvej inštancie si túto svoju povinnosť splnil, výsledky vykonaného dokazovania riadne vyhodnotil a na ich základe odôvodnil rozhodnutie, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje tak, ako už bolo uvedené vyššie. Odvolací súd ďalej uvádza, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov) by sa totiž malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia dôkazov jednotlivo, aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Kontrola výsledku hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku. Súd má povinnosť dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a vyhovujúce najmä základnej požiadavke preskúmateľnosti. V posudzovanom prípade súd prvej inštancie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie dokazovaním riadne zistil skutkový stav veci, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie aj veľmi podrobne a presvedčivo odôvodnil. Okolnosti namietané starou matkou v odvolaní nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou súdu prvej inštancie, preto ani ďalšie návrhy starej matky na dokazovanie vo vyvolanom odvolacom konaní, prípadne výchovné opatrenie (podanie starej matky zo dňa 11.3.2024) neboli vyhodnotené ako potrebné, keďže okresným súdom ustálený skutkový stav veci predstavoval spoľahlivý základ pre rozhodnutie a skutočnosti uvádzané starou matkou v odvolaní ako zmena pomerov neboli rozhodné.

36. V zmysle § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, § 25, § 26 sa pritom použijú primerane.

37. Podľa § 25 ods. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami (§ 116 Občianskeho zákonníka). Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú primerane.

38. Odvolací súd vo vzťahu k svojmu rozhodnutiu poukazuje na § 25 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine je špeciálnym ustanovením vo vzťahu k ustanoveniu § 24, keďže sa dotýka len jedného prvku práv, a to styku s maloletým dieťaťom. Pojem záujem dieťaťa nemožno chápať zužujúco len ako "záujem zdravia dieťaťa", ale ho je treba chápať čo najextenzívnejšie.

39. Blízkou osobou v zmysle § 116 Občianskeho zákonníka je pritom príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich druhá z nich dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu. Príbuznými v priamo rade - v priamom pokolení sú pritom priami predkovia a priami potomkovia, teda i starí rodičia.

40. Citované zákonné ustanovenia tak podľa odvolacieho súdu umožňujú súdu upraviť styk maloletého dieťaťa s blízkymi osobami za splnenia dvoch podmienok, a to vtedy, ak je preukázané, že takáto úprava bude v záujme dieťaťa a zároveň si to vyžadujú pomery v rodine.

41. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

42. Podľa čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť a práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona. Ústavný súd už vo viacerých rozhodnutiach konštatoval, že úprava styku rodičov s ich maloletými deťmi nevedie k obmedzeniu práv rodičov, ale prostredníctvom tejto úpravy sa prispieva k ich garancii, preto nemôže byť v nesúlade s čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, že štát zasahuje do úpravy styku rodičov s dieťaťom len v špecifických, neštandardných situáciách, v prípadoch, keď sa rodičia o styku nedohodnú (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 06.07.2006 sp. zn. PL.ÚS 26/2005). V článku 41 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky je zakotvené, že podrobnosti o právach podľa odsekov 1 až 5 tohto článku ustanovuje zákon. Týmto zákonom je práve Zákon o rodine, ktorý neupravuje iba styk rodičov s deťmi, ale aj styk s blízkymi osobami. Úprava styku maloletého dieťaťa s blízkymi osobami vyjadruje záujem štátu o udržanie rodinných vzťahov. Dieťa samotné je teda bytosťou jedinečnou, obdarenou neodňateľnými, nescudziteľnými, nepremľateľnými a nezrušiteľnými základnými právami a slobodami, teda bytosťou, ktorej by sa malo dostať pri jej vývine to najlepšie.

43. V záujme maloletého dieťaťa v najširšom slova zmysle je, aby vyrastalo v harmonickom, stabilnom a bezpečnom prostredí, kde jeho výchova a kladné vzory správania v rodine smerujú k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, rozumových a fyzických schopností, sociálnych zručností, aby bolo spontánne, smelé a spokojné, teda aby boli plne rešpektované jeho práva garantované v medzinárodných dohovoroch, ako aj v iných právnych predpisoch. Z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že aj keď záujmy detí a rodičov majú byť v rovnováhe, zvrchovaný záujem dieťaťa môže, podľa okolností konkrétneho prípadu, prevážiť nad záujmom rodiča. Krajský súd vo vzťahu k potrebe takéhoto rozhodnutia poukazuje aj na skutočnosť, že z obsahu spisového materiálu je zrejmé a medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že otec maloletej sa momentálne nachádza v USA a jeho styk s maloletou je zabezpečený len elektronickou formou. Skutočnosť dlhodobej neprítomnosti otca bolo potrebné, tak ako správne rozhodol okresný súd, zohľadniť pri určovaní styku maloletej A. so starou matkou (matkou otca), tak aby bolo zabezpečené, že maloletá bude mať v dostatočnom rozsahu zabezpečený kontakt nielen s matkou a jej rodinou, ale aj s otcom a jeho matkou. Podľa odvolacieho súdu uvedené postuláty sú plne rešpektované v rozhodnutí okresného súdu, aj keď navrhovateľka s rozhodnutím okresného súdu nesúhlasí.

44. Ak stará matka navrhla v odvolaní úpravu styku „- každý nepárny kalendárny týždeň od piatku od 16.00 hod, do nedele do 16.00 hod.: počas letných prázdnin každý kalendárny rok od 01.07. od 11.00 hod, do 15.07. do 16.00 hod.; - počas Vianočných sviatkov každý párný rok od 24.12. od 11.00 hod, do 30.12, do 16.00 hod, a každý nepárny rok od 30.12. od 11.00 hod, do 06.01. do 16.00 hod., a to

všetko bez prítomnosti matky maloletej, s tým, že maloletú prevezmem a po ukončení styku odovzdám v mieste bydliska matky maloletej.“, tak odvolací súd poukazuje na výrokovú časť ako i odôvodnenie rozsudku okresného súdu, ktorý rozhodol tak, že stará matka „je oprávnená sa s maloletou A. B., nar. XX.XX.XXXX stykať v nasledovnom rozsahu: - každý párny kalendárny týždeň v stredu od 16.00 hod. do 18.00 hod. a v piatok od 16.00 hod. do 18.00 hod., - každý nepárny kalendárny týždeň v sobotu od 08.45 hod. do 11.45 hod. a v nedeľu od 08.45 hod. do 11.45 hod., - počas vianočných sviatkov roku 2023 25.12. v čase od 15.30 hod. do 18.30 hod., a to všetko bez prítomnosti matky maloletej, s tým, že stará matka maloletú prevezme a po ukončení styku odovzdá v mieste bydliska matky maloletej.“, ktorý rozsah považoval nielen okresný súd, ale i krajský súd za dostatočný vzhľadom na § 36 ods. 1 tretia veta Zákona o rodine, v zmysle ktorého je úprava styku s blízkymi osobami namieste výlučne v prípade, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine. Ako už bolo krajským súdom konštatované, s ohľadom na aktuálnu situáciu v rodine (dlhodobý pobyt otca v zahraničí) je namieste styk starej matky s maloletým dieťaťom upraviť. Je však potrebné pri rozsahu úpravy tohto styku zdôrazniť, že v prejednávanej veci sa jedná o úpravu styku osoby odlišnej od rodiča maloletého dieťaťa a tejto skutočnosti je potrebné dĺžku stretávania sa a frekvenciu stretnutí s maloletým dieťaťom prispôbiť. Pripomína odvolací súd, že podľa § 30 ods. 1 Zákona o rodine majú rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa rodičia, ktorí majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným presvedčením.

45. Starou matkou navrhovaný širší rozsah styku v prvoinštančnom konaní a ani ten navrhovaný v odvolacom konaní, podľa odvolacieho súdu nebol namieste, čo správne vyhodnotil okresný súd, ktorý mal za to, že širší styk starej matky nezodpovedá veku a ani potrebám mal. dieťaťa. Mal. dieťa realizovalo styk so starou matkou bez prítomnosti matky v rozsahu 2 hodín. Vzhľadom na vek maloletého dieťaťa, s dôrazom na fakty, že stará matka neuplatňuje rodičovské práva ako i na ďalšie skutočnosti, v zmysle ktorých styk bez prítomnosti matky sa nikdy nerealizoval v domácnosti starej matky, mal. dieťa domácnosť starej matky, v ktorej by sa mal realizovať niekoľkodenný styk nepozná, nikdy v nej nebolo, nie je na ňu zvyknuté, stará matka nikdy nezabezpečovala niekoľkodňovú starostlivosť o mal. dieťa, mal. dieťa nikdy nestrávil noc bez prítomnosti matky, stará matka nikdy mal. dieťa neuspávala, nekúpala, mal. dieťa je (resp. bolo) pred každým spánkom dojčené, preto v súhrne, podľa odvolacieho súdu, nevytvárali priestor na stotožnenie sa so starou matkou a s jej odvolacím návrhom. Vo vzťahu k argumentácii starej matky „...Zabezpečiť denný režim dieťaťa je možné aj počas môjho styku s malol. A., dokážem malol. uspať i nakŕmiť, pričom pokiaľ ide o kojenie, je celkom bežné, že materské mlieko sa odsaje a takto odsaté sa podá dieťaťu. Aj s ohľadom na uvedené považujem tvrdenia matky o nutnosti kojenia za preexponované“, odvolací súd uvádza, že dojčenie vytvára silnú emočnú väzbu medzi matkou a dieťaťom. Dieťa cíti lásku, starostlivosť a pohodlie z prítomnosti matky, zatiaľ čo matka vyvíja hlboký citový vzťah k svojmu dieťaťu. Niet sporu o tom, že je vedecky dokázané, že dojčenie prirodzene zahŕňa telesný kontakt, ktorý posilňuje vzťah. Tento kontakt kože na kožu poskytuje dieťaťu pocit bezpečia a pohodlia. Z uvedených dôvodov odvolací súd uvádza, že alternatíva odsatia mlieka navrhovaná starou matkou, a to z dôvodov ňou uvádzaných, bola vyhodnotená odvolacím súdom ako krajne nevhodná a necitlivá k potrebám a záujmom maloletého dieťaťa.

46. Pre odstránenie akýchkoľvek pochybností odvolací súd uvádza, že pri svojom rozhodovaní sa riadil zásadou prihliadania na záujem dieťaťa. Zo širšieho pohľadu v záujme dieťaťa je predovšetkým to, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerance a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania, rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch. Aj v týchto dokumentoch sa akceptuje sa potreba dieťaťa rozvíjať pozitívne rodinné vzťahy aj so širšou rodinou, s ktorou má citové väzby. Súd však musí prihliadať aj na vek, zdravotný stav a pod. týchto príbuzných. Zároveň musí vziať do úvahy okrem záujmu dieťaťa aj to, že podľa § 30 ods. 1 Zákona o rodine majú rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa rodičia, ktorí majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným presvedčením. Súd musí so zreteľom na vek a rozumovú vyspelosť dieťaťa uvážiť aj jeho názor podľa § 43 Zákona o rodine. Záujem dieťaťa však nie je pri úprave styku s blízkymi osobami jediným kritériom. Druhým podstatným kritériom je to, že tento styk vyžadujú pomery v rodine, ktoré je žiaduce zisťovať aj v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí.

47. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i celého obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zaujal správny názor, že pomery v rodine a aj záujem maloletej si vyžaduje upraviť styk mal. dieťaťa so starou matkou zo strany otca. Z obsahu spisu nevyplývajú žiadne konkrétne skutočnosti,

ktoré by starej matke bránili, aby styk s mal. dieťaťom realizovala v zmysle napadnutého rozsudku i v pracovnom týždni, čo v konečnom dôsledku potvrdila tým, že styk počas pracovného týždňa realizuje v súčasnosti na základe neodkladného opatrenia. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku podľa zistení odvolacieho súdu nevyplýva, že by okresný súd svoje rozhodnutie o rozsahu styku starej matky s mal. dieťaťom založil i na posúdení vzdialenosti bydlísk starej matky a mal. dieťaťa, preto odvolací súd ani túto argumentáciu starej matky nemohol vyhodnotiť ako takú, ktorá by mala vplyv na vecnú správnosť záverov okresného súdu.

48. Pre úplnosť odvolací súd len primerane a podporne poukazuje i na uznesenie Ústavného súdu SR pod sp.zn. III. US 618/2023 vo veci sťažnosti C. B. (matka maloletej) proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č.k. 10P/155/2023-22 z 28. júna 2023 a uzneseniu Krajského súdu v Žiline č.k. 14CoP/32/2023 z 5. septembra 2023. Z rozhodnutia Ústavného súdu SR vyplýva, že „.....Doplnil aj poukaz na skutočnosť, že otec maloletej je na dlhodobom pracovnom pobyte v USA, preto nemá možnosť sa s maloletou osobne, a teda, prirodzene, sa maloletá nemôže sťahovať ani s rodinou zo strany otca. Úpravou styku so starou matkou potom bude aspoň čiastočne kompenzovaný styk medzi maloletou a rodinou otca. Nutnosť súdnej ingerencie do realizácie styku krajský súd objasnil skutkovým zistením, podľa ktorého, počnúc májom 2023, sa rozsah stretnutí navrhovateľky s maloletou zmenil, pričom z komunikácie zo strany matky je zrejme snaha obmedziť stretávanie starej matky s maloletou na stretnutia v priemere raz za dva týždne s tým, že stretnutia budú na 2 hodiny niekde na prechádzke, pričom takéto stretávanie matka umožňovala výlučne za svojej prítomnosti. Ústavný súd je toho názoru, že v popísaných okolnostiach sa záver okresného súdu i krajského súdu o nutnosti použitia § 25 ods. 5 zákona o rodine nevymyká zo základnými právami ohraničeného priestoru, v ktorom sa všeobecný súd pri interpretácii a uplatnení podústavného práva môže pohybovať.“

49. Krajský súd napokon považuje za potrebné primerane poukázať aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 147/2011 z 25. apríla 2012, podľa záverov ktorého odvolací súd, ktorý sa stotožnil so závermi súdu prvého stupňa, neporušil zákon, ak v odôvodnení svojho rozhodnutia skonštatoval správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa a navyše tiež rozviedol vlastnú argumentáciu.

50. Vychádzajúc z prezentovaných úvah sa odvolací súd stotožnil s určujúcim záverom súdu prvej inštancie, ktorý uviedol vo výrokovej časti svojho rozhodnutia. Vzhľadom na skutkové okolnosti okresný súd podľa zistení odvolacieho súdu v dostatočnom rámci zohľadnil i skutočnosti, špecifiká v prejednávanej veci, preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie okresného súdu potvrdil ako vecne správne rozhodnutie cez úpravu v § 387 ods. 1, 2 CSP, v podrobnostiach odkazuje na dostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia. Súdom prvej inštancie zvolenej argumentácii podľa názoru odvolacieho súdu nemožno nič z hľadiska jej racionálnosti, dostatočnosti či vo svetle naplnenia zmyslu a účelu ochrany záujmov maloletého dieťaťa ako osobitne zákonom chráneného subjektu, vytknúť.

51. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

52. Odvolací súd zároveň potvrdil i závislý výrok o trovách konania, pričom východiskom je, že v mimosporových konaniach upravených CMP platí vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení § 52 CMP, § 55 CMP zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, čo znamená, že každý z účastníkov si teda sám znáša svoje trovy, ktoré v konaní platil. CMP obsahuje z tejto zásady aj výnimku v zmysle § 55 umožňujúceho náhradu trov konania priznať, ak je to spravodlivé s ohľadom na okolnosti prípadu, pričom zákon nekonkretizuje komu môže súd podľa tohto ustanovenia náhradu trov konania priznať. Zákonodarcu konštatoval, že materiálny korektív spravodlivého požadovania náhrady trov konania môže súd použiť vo všetkých typoch mimosporových konaní. Zároveň je však potrebné zdôrazniť, že pre aplikáciu § 55 CMP nie je nevyhnutným predpokladom úspech v konaní. S poukazom na tieto uvedené teoretické východiská súd prvej inštancie rozhodol správne o nároku na náhradu trov konania v zmysle § 52 CMP, tak že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keďže nezistil dôvod na aplikáciu výnimky v zmysle § 55 CMP, ktoré závery v konkrétnostiach odvolateľ ani nespochybnil a existenciu takýchto okolností ani vo vzťahu k nároku na náhradu trov konania neuvádzal.

53. Keďže odvolací súd nezistil dôvod na aplikáciu výnimky v zmysle § 55 CMP ani pokiaľ ide o trov odvolacieho konania, o týchto rozhodol podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

54. Rozhodnutie bolo odvolacím senátom prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej

zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).